

MUSICAL Ode aan kleurrijk artiest Albert Mol

We hebben paradijsvogels nodig

Hoog tijd voor een eerbetoon aan Albert Mol. „Want het is onterecht dat hij zo vaak wordt neergezet als een gilnicht met wapperende handjes”, zegt schrijver en regisseur Daniël Cohen. Daarom maakte hij een muziekvoorstelling die laat zien wat Mol voor de roze gemeenschap heeft betekend. „In deze tijd is juist behoefte aan rolmodellen.”

Albert Mol leefde in een tijd waarin homo's hun gevoelswereld verstopten. Artiesten als zijn collega Wim Sonneveld keken wel uit om de buitenwereld te vertellen dat ze hun leven met een man deelden: veel te bang dat het publiek hem de rug zou toekeren. Maar Albert Mol dook niet weg. In voorstellingen wilde hij best het roze karakter zijn. En als panellid bij 'Wie van de Drie' maakte hij er op tv echt geen geheim van als hij 'kandidaat nummer drie zo'n enige meneer' vond.

Vertrutten

„Albert Mol had het lef om uit de kast te komen en een flamboyante paradijsvogel te zijn”, schetst theatermaker Daniël Cohen, die de voorstelling 'De Mol en de Paradijsvogel', schreef en regisseerde. „Hij had alles in zich om een gay-icoon te worden, maar dat is niet gebeurd. Eigenlijk vind ik het tragisch dat hij zo vaak negatief wordt weggezet, ook door de roze gemeenschap zelf.” Hij vermoedt hoe dat komt: „De gedachte is: laten we vooral gewoon doen. Uit veiligheid is er de behoefte om aan te passen aan de hetero-norm. Dat komt mede omdat de maatschappij aan het vertrutten is. Paradijsvogels die anders durfden te zijn verdwijnen daarom uit het straatbeeld. Het gevolg is dat mensen die uit de band springen, worden bekritiseerd door mensen die hen op de schouders hadden moeten dragen.”

Glitterlaag

De hoofdrol in de voorstelling wordt gespeeld door Laus Steenbeeke (onder meer bekend als Huipie van Duivenbode uit 't Schaep met de 5 pooten'). Het publiek ziet hem als Albert Mol in de laatste maanden van zijn leven. De vriend met wie hij dertig jaar samenwoonde is net een paar maanden eerder overleden en weduwnaar Albert slijt zijn dagen

Albert Mol met Martine Bijl in 'Wie van de drie'.

FOTO ANP

in somberte. In gedachten laat hij zijn leven aan zich voorbijgaan, waarbij hij onder de glitterlaag van

de showbizz harde noten kraakt. Welke prijs heeft hij moeten betalen voor de openheid over de mannenliefde?

Vrijheid

In het verhaal leggen de makers een link naar de wereld van vandaag met een verhaallijn over een jonge Syrische vluchteling die in Amsterdam een bestaan als dragqueen wil opbouwen. Hij verwacht heel wat van de vrijheid die hij daar hoopt te vinden, maar al gauw blijkt Nederland helemaal niet het beloofde land van de tolerantie te zijn. Tijdens gay pride wordt de jongen in elkaar geslagen. Hij belandt tussen twee vuren: de immigratiedienst vindt hem niet gay genoeg voor een verblijfsvergunning, maar als hij zich extravagant kleedt, lijkt dat op straat geweld uit te lokken.

Dwalend door de nacht kruist Albert Mol zijn pad. Qua tijd en plaats natuurlijk onmogelijk, maar met een beetje fantasie kan in het theater alles. „Die ontmoeting leidt

Albert Mol in 1962.

FOTO HET NATIONAAL ARCHIEF

bij beide mannen tot onverwachte inzichten”, vertelt Cohen. „De rode draad is dat je best een paradijsvogel mag zijn omdat de wereld wel een beetje kleur kan gebruiken.”

Liefde

„De voorstelling is een pleidooi om te kijken naar wie er hebben gestreden voor de vrijheden waar we nu de vruchten van plukken. Tegelijk laat het verhaal zien dat we als samenleving weliswaar veel hebben bereikt als het gaat om rechten van minderheden, maar dat het dunne lijntjes zijn, omdat die rechten ook zo weer kunnen worden afgepakt.” Fel: „Dus laat je niet in een hokje duwen en besef dat je voor je kostbare vrijheid moet blijven vechten.”

Activistisch theater? Nee, Cohen benadrukt dat het om een kern van liefde in een zachte verpakking gaat. „Je ziet vooral dat de behoefte om ergens bij te horen van alle tijden is.”

Jan Vriend

Musical

De tekst en de regie van 'De Mol en de Paradijsvogel' zijn in handen van Daniël Cohen, die eerder ook de musicals 'Rent' en 'Amélie' vertaalde en regisseerde. De rollen worden gespeeld door onder anderen Frans Mulder, Samir Hassan, Renée de Gruyl, Silyan Elkattabi en Milan van Weelden. De muziek is geschreven door Jan Groenteman. Te zien in het Amsterdamse DeLaMar Theater van 14 juli tot en met 6 augustus.

Over Albert Mol:

Albert Mol (1917-2004) werkte jarenlang als danser en choreograaf in Zweden, Zwitserland, Frankrijk, en Italië. Na terugkeer in Nederland, trad hij op met het cabaretgezelschap van Wim Sonneveld. Ook was hij met Sonneveld te zien in een film over orgelman Willem Parel en in de film 'Fanfare' waarin hij de dirigent speelde.

Zijn vriendschappen met Amsterdamse prostituees leverden hem verhalen op voor zijn boeken 'Wat zien ik?!' en 'Haar van Boven'. Het eerste

boek werd verfilmd door regisseur Paul Verhoeven. Bij het tv-publiek werd Albert Mol vooral bekend als panellid van het spelletje 'Wie van de Drie' waarin hij bijna twintig jaar het bordje op de knieën nam.

Albert Mol trouwde na de oorlog en is vader van een dochter. Hij praatte openlijk over zijn homoseksualiteit, ook op de televisie. Met zijn vriend woonde hij bijna veertig jaar samen in een boerderij in de Achterhoek. Daar overleed hij in 2004, een half jaar na zijn partner.